

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

София 1169, пл. „Княз Александър I” № 1, тел. 02/939-37-19, факс 02/986-17-29, e-mail: cik@cik.bg

Изх. № ЦИК-НС-07-2476/13/5.12.24

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪДВх. № 671 КР
Дата 05.12.24г.**ДО
Г-ЖА ПАВЛИНА ПАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ****УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПАНОВА,**

С Определение от 26.11.2024 г. по конституционно дело № 33/2024 г. и присъединените към него к.д. № 34/2024 г., к.д. № 35/2024 г., к.д. № 36/2024 г. и к.д. № 37/2024 г., получено в Централната изборителна комисия с писмо наш вх. № ЦИК-НС-07-2476/1 от 27.11.2024 г., и предоставената ни възможност в 14-дневен срок от получаването да представим становище по направените искания, представяме и молим да приемете Становище от Централната изборителна комисия по исканията по к.д. № 33, № 34, № 35, № 36 и № 37 от 2024 г., обединени за общо разглеждане под к.д. № 33/2024 г., прието с решение по протокол № 634 от 5 декември 2024 г.

Приложение: съгласно текста**ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

Камелия Нейкова

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

СТАНОВИЩЕ

от

Централната изборителна комисия по исканията по к.д. № 33, № 34, № 35, № 36 и № 37 от 2024 г., обединени за общо разглеждане под к.д. № 33/2024 г., прието с решение по протокол № 634 от 5 декември 2024 г.

Централната изборителна комисия (ЦИК) в изпълнение на своите правомощия с цел обезпечаване на законосъобразното произвеждане на изборите за народни представители, насрочени на 27 октомври 2024 г. с Указ № 131 от 10 май 2024 г. на президента на Република България, прие принципни решения по прилагане на Изборния кодекс (ИК), обявени на интернет страницата на ЦИК, както и утвърди Методически указания по прилагане на Изборния кодекс от секционните изборителни комисии (СИК) в страната и извън страната.

По определения от 26.11.2024 г. на Конституционния съд по к.д. № 33, № 34, № 35, № 36 и № 37 от 2024 г., всички обединени за общо разглеждане под к.д. № 33/2024 г., Централната изборителна комисия, представя настоящото становище по исканията, с които е сезиран Конституционният съд, както следва:

Единственото средство за установяване на изборния резултат във всяка изборителна секция е преброяване от членовете на СИК на хартиените бюлетини и отпечатаните от специализираните устройства за гласуване бюлетини от машинно гласуване. Установеният от СИК резултат се отразява в протокола на секционната изборителна комисия, който представлява официален документ. Законодателят не е предвидил други средства за установяване на изборния резултат, т.е. записите от видеонаблюдението при преброяването на бюлетините и съставяне на протокола на СИК, както и данните от техническите носители (флаш памети) в специализираните устройства за гласуване не са средства за установяване на изборен резултат. Централната изборителна комисия намира изложените в исканията твърдения за законосъобразност на проведените избори поради нарушения при осъществяване на видеонаблюдението и несъответствие между данните във флаш паметите и отразените в протокола на СИК, че нямат законова обосновка, предвид че Изборният кодекс не определя същите като средство за отчитане на изборния резултат.

За яснота следва да отбележим, че посочените в искането по к.д. № 34 от 2024 г., присъединено към к.д. № 33 от 2024 г., „секции-фантоми“ са образувани като подвижни секционни изборителни комисии (ПСИК) и

техните протоколи представляват част от отчетените изборни резултати и са публикувани на интернет страницата на ЦИК в раздел „Резултати“ за всяка секция и за всеки изборен район.

Законодателят е предвидил осъществяване на видеонаблюдение в секционните избирателни комисии в страната като мярка за осигуряване на прозрачност в този етап от изборния процес в допълнение на възможността за присъствие на наблюдатели, застъпници и представители на политическите партии, коалиции и инициативни комитети, участващи в произвежданите избори, при преброяването на бюлетините от гласуването и съставяне на секционния протокол. Съгласно чл. 57, ал. 1, т. 34 от ИК законодателят е изключил изрично видеонаблюдение в реално време и видеозаснемане след края на изборния ден при гласуване с подвижна избирателна кутия (ПСИК), в избирателни секции в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции за предоставяне на социални услуги, в избирателни секции на плавателни съдове под българско знаме, както и в избирателни секции извън страната. Централната избирателна комисия определя условията и реда за видеонаблюдение в реално време и видеозаснемане след края на изборния ден. Техническото осигуряване е възложено от законодателя на Министерския съвет. Със свое Решение № 3873-НС от 18.10.2024 г. ЦИК определи условията и реда за видеонаблюдението в реално време и видеозаснемане след обявяване края на изборния ден в секционните избирателни комисии при преброяването на гласовете и съставянето на протокола при произвеждане на изборите за народни представители на 27 октомври 2024 г. С Решение № 619 от 30.08.2024 г. за подготовка и произвеждане на изборите на 27 октомври 2024 г. Министерският съвет е възложил на министъра на електронното управление да организира дейността по техническото осигуряване на видеонаблюдението и видеозаснемането по чл. 57, ал. 1, т. 34 от ИК. С писмо наш изх. № ЦИК-НС-07-2476/24 от 03.12.2024 г. в изпълнение на определенията на Конституционния съд от 26.11.2024 г. по к.д. № 33/2024 г. ЦИК е предоставила информация по списък на избирателните секции, в които е гласувано в изборите за народни представители на 27 октомври 2024 г., по отношение на които е приложимо изключението по чл. 57, ал. 1, т. 34 от ИК. С писмо наш изх. № ЦИК-НС-07-2476/42 от 05.12.2024 г. в изпълнение на определенията на Конституционния съд от 26.11.2024 г. по к.д. № 33/2024 г. ЦИК е предоставила информация по списък на избирателните секции, за които не е налице изключението на чл. 57, ал. 1, т. 34 от ИК, но не са осъществили видеонаблюдение в реално време и видеозаснемане след обявяване края на изборния ден, ведно с информация за причините, поради които избирателните секции не са осъществили видеонаблюдение в реално време и видеозаснемане след обявяване края на изборния ден.

С Решение № 3751-НС от 26.09.2024 г. Централната изборителна комисия определи условията и реда за машинно гласуване при произвеждане на изборите за народни представители на 27 октомври 2024 г. За прилагане от секционните изборителни комисии ЦИК прие Методически указания за СИК, в които се провежда гласуване с хартиени бюлетини и със специализирани устройства за гласуване, както и допълнително на всички районни изборителни комисии беше изпратено писмо с указания, за които да се уведомят всички СИК, в които се провежда машинно гласуване, какви действия следва да предприеме СИК в случаите, когато след гласуване със специализирано устройство за гласуване, устройството не е отпечатало бюлетина, отпечатало е празна (бяла) бюлетина или бюлетина от машинно гласуване, в която не е изписан вотът на изборителя. В случаите на неотпечатване или отпечатване на бюлетина от специализираното устройство за гласуване, от която не може да се установи за кого е гласувал изборителят, на СИК беше указано да съставя констативен протокол с описание на обстоятелствата, който след това се отразява в поле „Забележки“ на протокола на СИК и се прилага към него. Тези случаи на „дефектни“ или неотпечатани бюлетини от машинно гласуване са една от причините за несъответствие между изчетените данни от техническите носители за целите на визуализацията и данните от машинно гласуване в протоколите на СИК. С писмо изх. № ЦИК-НС-10-2008 от 25.10.2024 г., приложено към настоящото становище, Централната изборителна комисия е указала на РИК какви действия следва да се извършват от СИК в описаните случаи.

След изменението на Изборния кодекс (обн., ДВ, бр. 104 от 2022 г.) законодателят изключва данните, записани от техническите устройства, да служат за отчитане на изборния резултат. В тази връзка твърденията, че разминаването в броя на записаните данни на техническия носител (флаш памет) от специализираното устройство за гласуване и отразените данни от машинното гласуване в протоколите на СИК, изложени в исканията пред Конституционния съд, не обосновават незаконосъобразност на изборния резултат.

Данните от техническите носители (флаш паметите) се извличат и публикуват от ЦИК само и единствено за целите на визуализацията на компютърната обработка на данните от гласуването. При компютърната обработка на данните в изчислителния пункт към РИК първичен източник за въвеждане на данни е оригиналът на протокола на СИК, който е официален документ и резултатите от изборите се отчитат въз основа на него (вж. приложение към Решение № 3568-НС от 30.08.2024 г.).

С Решение № 3971-НС от 30.10.2024 г. Централната изборителна комисия одобри анализа на несъответствията и публикува актуализираните числови данни от протоколите на СИК и РИК на

интернет страницата на ЦИК. Анализът на несъответствията е в резултат на повторното въвеждане на данните от СИК в страната и извън страната, което се извършва от ЦИК в изпълнение на реда, предвиден в чл. 301 от ИК.

Законодателят е предвидил, че в състава на всяка секционна изборителна комисия следва да се осигури представителство на всяка парламентарно представена партия и коалиция. При съобразяване с изискванията на Изборния кодекс за назначаване съставите на СИК Централната изборителна комисия прие Решение № 3704-НС от 13.09.2024 г. относно назначаване съставите на СИК в страната и Решение № 3569-НС от 30.08.2024 г. относно назначаване съставите на секционните изборителни комисии извън страната при произвеждане на изборите за народни представители на 27 октомври 2024 г. С Решение № 3795-НС от 04.10.2024 г. ЦИК определи реда за образуване на секции за гласуване на изборители с трайни увреждания с подвижна изборителна кутия в изборите за народни представители на 27 октомври 2024 г. С оглед на което извършените промени в съставите на СИК не следва да се разглеждат като обща бройка и критерий за законосъобразността на изборите, а като изпълнение на законовото изискване за представителство на всяка парламентарно представена партия и коалиция в СИК.

Приложение:

1. писмо с изх. № ЦИК-НС-07-2476/24 от 03.12.2024 г.;
2. писмо с наш изх. № ЦИК-НС-07-2476/42 от 05.12.2024 г.;
3. писмо изх. № ЦИК-НС-10-2008 от 25.10.2024 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Камелия Нейкова

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова